

РЕЦЕНЗИЯ
от
Проф. Д-р Красимир Проданов Янев, д.м.,
Ръководител Катедра по Урология,
Медицински факултет, Медицински университет - София
Клиника по урология, УМБАЛ „Александровска“ЕАД, София
на дисертационния труд на

д-р Виктор Владимиров Николов
лекар клиника по Урология
Катедра по хирургически болести
Медицински университет, Варна
УМБАЛ „Света Марина“, Варна

на тема:
**”ФУНКЦИОНАЛНИ И ОНКОЛОГИЧНИ РЕЗУЛТАТИ СЛЕД РАДИКАЛНА
ПРОСТАТЕКТОМИЯ“**
за присъждане на образователната и научна степен
“ДОКТОР“

Д-р Виктор Николов е роден на 25.06.1986 г. През 2011 г. завърши висшето си образование в Медицински университет „Проф. Д-р Параклев Стоянов“ – Варна, специалност „Медицина“. От 2016 г. специализира и работи в УМБАЛ „Света Марина“ – Варна. Придобива специалност по Урология през 2021 г.

През 2017 г. със Заповед на Ректора № Р-109-332/06.10.2017г. е зачислен за докторант в редовна форма на обучение в Катедра по хирургични болести, УС „Урология“, Медицински факултет, Медицински университет, Варна. Съгласно Заповед на Ректора № Р109-484/14.12.2022 г. д-р Виктор Николов е отчислен като докторант по урология с право на защита. Всички изисквания по процедурата са спазени.

Д-р Виктор Николов има диагностична, лечебна и хирургична натовареност. Той има разнострани научни интереси. Владее писмено и говоримо английски и има компютърна грамотност. Специализирал е у нас и в чужбина по проблемите на лапароскопската и отворената хирургия.

В световен мащаб простатният карцином е второто най-често злокачествено заболяване след рака на белия дроб при мъжете по данни на GLOBOCAN и IARC, а в Европа е на второ място като причинител на летален край сред онкологичните заболявания. С въвеждането на PSA скрининга и подобренията в биопсичните технологии се увеличи шансът за ранното диагностициране и съответно – за по-навременното и

ефективно лечение, способстващо за подобряването на цялостното качество на живот. Хирургичните интервенции за премахване рака на простата са отворена, лапароскопска и робот-асистирана простатектомия, като всеки един от вариантите има своите предимства и недостатъци. Усложненията след проведена оперативна намеса като инконтиненция и импотенция и до ден днешен остават предизвикателство в съвременната урологична практика. Еректилната дисфункция след RP е основно следоперативно усложнение с голямо влияние върху качеството на живот на пациентите.

Актуалността на дисертационния труд произтича от съвременния ракурс на развитие на хирургичните техники, който търси пътища за налагането на минимално инвазивните методи с оглед подобряване на онкологичните и функционални резултати при радикалната простатектомия.

Представеният дисертационен труд е написан на 111 стандартни страници. В него са включени 45 фигури, 20 таблици и 14 графики, разположени последователно в текста. Трудът има справка за приносите. Библиографската справка включва общо 130 цитирани източника, като е подбрана според темата. Дисертационния труд е написан на ясен и професионален език.

Разпределението на материала по глави е както следва:

- 1.Въведение - 2 стр.
- 2.Литературен обзор — 30 стр.
- 3.Цел и задачи — 1 стр.
- 4.Материал и метод - 2 стр.
- 5.Обект и предмет – 24 стр.
- 6.Резултати - 27 стр.
- 7.Обобщение и изводи — 2 стр.
- 8.Научни приноси — 1 стр.
- 9.Библиография - 9 стр.

Литературният обзор е задълбочен и подробен. Той е съставен от 4 основни подраздела.

В първите два подраздела Д-р Виктор Николов прави исторически преглед на познанията за злокачествените заболявания на простатната жлеза и развитието на хирургичните техники. Разгледани са разнообразната етиология, епидемиология и патогенеза на простатния карцином. Отдава се необходимото внимание и на българския принос в тази насока. В този смисъл изложеното има значение за избора на адекватно оперативно лечение при простатния карцином.

В третия подраздел дисертантът разглежда детайлно лабораторните и образни изследвания за диагностика на злокачествени заболявания на простатна жлеза.

В четвъртия подраздел д-р Виктор Николов, прави задълбочен и подробен анализ на оперативните усложнения при извършване на радикална простатектомия. Най-общо те се разделят на периоперативни и постоперативни усложнения.

В литературният обзор дисертантът подчертава най-важните моменти от разглежданите проблеми и нерешени въпроси. Обзорът е подкрепен с голям брой български и чужди литературни източници.

Целта на дисертанта е чрез използване на ретроспективен анализ, да се установят онкологичните и функционалните резултати между отворената и лапароскопската простатектомия, като се изведат предимствата и недостатъците при двата оперативно-хирургични подхода. Дисертанта я формулира точно и тя отговаря на заглавието на проучването.

За постигане на набелязаната цел д-р Виктор Николов си поставя 8 задачи, които са ясно формулирани, разбираеми и постижими.

В глава "Материал и методи" за разработка на дисертационния труд са използвани резултатите от клиничното проучване на 174 пациенти с карцином на простатна жлеза, подходящи за извършване на радикална простатектомия. Уточнени са критериите за включване в проучването. Всички болни са хоспитализирани в Клиниката по урология на УМБАЛ „Св. Марина", гр. Варна, за периода 2017–2019г. За определяне и доказване на функционалните и онкологични резултати при изследваните пациенти е направено сравнение между 90 пациенти подложени на отворена радикална простатектомия и 84 пациенти подложени на лапароскопска радикална простатектомия.

За разработване на темата и изпълнение на целите и задачите авторът използва анамnestични, клинични, лабораторни, образни и интраоперативни методи. Източниците на информация включват наличната дигитална база данни, епикризи, истории на заболявания и оперативни журнали на урологичната клиника.

Получените данни са от достатъчен брой пациенти. Използваната информация е гаранция за научен подход към проблема.

В глава "Резултати" поставените задачи се решават последователно. Авторът проучва и прави подробен анализ на хоспитализираните пациенти според редица показатели: времетраене на хирургичната интервенция, интраоперативна кръвозагуба, интраоперативни усложнения, болничен престой, нервосъхраняваща процедура, pTNM стадий, Gleason – Score, позитивна резекционна линия, лимфна дисекция и запазена еректилна функция.

Обобщението е направено компетентно и научно обосновано с усилия за обективност. В известна степен то повтаря хронологичния ред на литературния обзор и поставените цел, задачи и резултати. Прави добро впечатление, че дисертантът показва непрекъснато желание да намери решение на дискутираните въпроси и да изрази личното си мнение по тях. От друга страна в повечето случаи неговото мнение съвпада с това на водещите специалисти по обсъжданите проблеми.

Д-р Виктор Николов установява, че при емпиричното проучване, проследяващо онкологичните и функционалните резултати след радикална простатектомия на 174 пациенти, лекувани посредством два оперативни подхода – лапароскопски и конвенционален – LRP има относително стабилни и обективни предимства пред ОРП. Получените данни обективизират изследваните критерии и при двата оперативни подхода, като изводът е, че лапароскопската оперативна интервенция спомага за минималната инвазивност на хирургичната травма, за по-краткия болничен престой, за ефективна нервосъхраняваща операция, както и за запазване на еректилната функция и качеството на живот.

Изводите са 9 на брой, и се базират на цялостния анализ на резултатите от литературния обзор, на собствените резултати и на обсъждането. Те обективно обобщават получените резултати.

В края на дисертационния труд са представени 4 научни приноси. Те са изведени от задълбочените, честни и обективни резултати на автора и определят тяхната висока стойност за урологичната практика. Подчертават за пореден път най-важните моменти от проучването и показват предимствата на минимално инвазивните хирургични техники.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение представения дисертационен труд на д-р Виктор Николов е на актуална и дисертабилна тема. Това е съвременно научно проучване съпоставящо два оперативни подхода за лечение на карцинома на простатната жлеза.

Броят на лекуваните пациенти е достатъчен, за да се получат научно-обосновани и статистически достоверни изводи. Използваните методи, клиничният материал и комплексният подход при тяхната интерпретация в проучването са реално доказателство за висока информираност на автора по проблема и представляват сериозен научно-практичен принос.

Натрупаният практически опит, обективната статистическа обработка на резултатите и задълбоченото им интерпретиране определят положителната ми оценка за представения дисертационен труд.

Всичко това ми дава основание да препоръчам на членовете на почитаемото научно жури да гласуват положително и присъдят на д-р Виктор Николов образователната и научна степен "доктор".

02.03.2023

София

Рецензент:

Проф. Д-р Красимир Проданов Янев, д.м.